

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.II.88/2025/8. szám

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2025. október 20. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 2025. július 3. napján kihirdetett, 17.B.84/2025/16. számú ítéletét *helybenhagyja*.

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban felmerült 15.470,- (tizenötezer-négyszázhetven) forint bűnügyi költség megfizetésére a vádlott köteles.

I n d o k o l á s

[1] A Tatabányai Törvényszék a 2025. július 3. napján megtartott előkészítő ülés alapján meghozott és kihirdetett, 17.B.84/2025/16. számú ítéletével Terhelt1 vádlott bűnösségét emberölés bűntettének kísérletében (Btk. 160. § (1) bekezdés) és garázdaság vétségében (Btk. 339. § (1) bekezdés) állapította meg, ezért a vádlottat halmazati büntetésül 7 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, mellékbüntetésként 7 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárásáról, az előzetes fogvatartásban töltött idő kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelek további sorsáról, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség vádlott általi viseléséről.

[2] A törvényszék fenti ítélete ellen a vádlott és védője éltek fellebbezéssel enyhítésért, jogorvoslati kérelmüket azonban írásban nem indokolták.

[3] A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.193/2025/1-I. számú átiratában a jogorvoslati kérelmeket alaptalannak ítélve arra mutatott rá, hogy a terhelt beismerő nyilatkozatának elfogadására alapította, előkészítő ülésen történő ítélethozatal tényére figyelemmel, valamint a fellebbezések tartalmából következően a másodfokú felülbírálat terjedelme korlátozott, az elsőfokú bíróság a beismerő nyilatkozat elfogadása körében a perendi szabályokat maradéktalanul betartva járt el, a megállapított ítéleti tényállás megalapozottsága nem vizsgálható.

Helyes a bűnösségre levont következtetés, a cselekmény minősítését azonban a másodfokú ügyészség nem tartotta helytállónak.

Álláspontja szerint a terhelt nem rögtönös szándékkal, hanem tettét átgondolva, arra rákészsülve követte el az emberölés kísérletét.

A rendelkezésre álló bizonyítékok szerint lelki bánatából kiindulva elhatározta, hogy embert fog ölni, majd magához véve a kést, az utcára ment, hogy a tervét végrehajtsa.

A helyesen megállapított fenti tények szerint a terhelt készült a cselekménye végrehajtására, az ahhoz szükséges feltételeket biztosította a kés magához vételével. Az elkövetési magatartás és annak kivitelezési módja is rendkívül egyszerű, azt különösebben átgondolni nem kellett, viszont az elhatározás megszületése és a cselekmény végrehajtása között eltelt idő elegendő hosszúságú volt, hogy megfelelően átgondolja a tette mellett és ellene szóló érveket, utóbbi eredményeként végül afelől döntött, hogy a tettét végrehajtja.

Utóbbiakra tekintettel a terhelti cselekmény az emberölés minősített esetét valósította meg, az előre kiterveltnek minősül függetlenül attól, hogy az élet elleni cselekménye nem kifejezetten egy meghatározott személy életének elvételére irányult.

[4] A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket teljeskörűen feltárta, az enyhítő tényezők köréből azonban a személyiségzavarra tett utalást mellőzni indítványozta, miután ez a körülmény a terhelt beszámítási képességét nem érintette.

A cselekmény súlyosabb minősítése ellenére is a fellebbviteli főügyészi álláspont az elsőfokon megállapított joghátrányt inkább méltányosnak, mint súlyosnak tartotta, annak enyhítésére nem látott indokot.

[5] Fentiekre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla nyilvános ülésen eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, a terhelt élet elleni cselekményét emberölés büntette kísérletének (Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont) minősítse, egyebekben az elsőfokú ítéletet a fentiek szerint eljárva hagyja helyben.

[6] A fellebbviteli nyilvános ülésen a másodfokú ügyész maradéktalanul fenntartotta az írásbeli átiratában foglaltakat, a vádlott védője az enyhítésre irányuló fellebbezése körében elsődlegesen azt emelte ki, hogy a jelen büntetőeljárásban az első gyanúsítottai nyilatkozata megtételét követően Terhelten olyan pozitív irányú személyiségfejlődésen ment keresztül, illetőleg lényegében oly mértékben rendeződött, állt vissza az eredeti személyisége, amely indokolja a pozitív előjelű változásokra figyelemmel a vele szemben elsőfokon alkalmazott joghátrány jelentős enyhítését.

A vádlott az utolsó szó jogán tett felszólalásában nem kívánt nyilatkozni.

[7] A másodfokú felülbírálat során az ítéltábla a Be. 580. § (2) bekezdésében, az 583. § (3) bekezdés a) pontjában, az 590. § (3) és (5) bekezdéseiben, továbbá az 591. § (2) bekezdésében, valamint a 606. § (3) bekezdésében foglaltak szerint korlátozott felülbírálatot folytatott le, ekörben megállapítható volt, hogy a törvényszék a fellebbviteli eljárásban megalapozottságában nem vizsgálható ítéleti tényállást a váddal egyezően állapította meg, a terhelt felmentésére, illetőleg vele szemben az eljárás megszüntetésére nem volt ok, a cselekmény minősítése a rögzült ítéleti tényállásban megállapított tények által meghatározott körben a büntető anyagi jog szabályinak megfelelő.

[8] A rendelkezésre álló iratok tartalma alapján a felülbírálat során megállapítható volt, hogy az elsőfokon eljáró törvényszék a megtartott előkészítő ülésen a vádlott beismerő vallomását és a tárgyaláshoz való jogáról lemondó nyilatkozatát a törvényi előírásoknak mindenben megfelelő módon elfogadva hozta meg az ítéletét.

[9] A fentiek szerinti felülbírálat során a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnek a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezéseit, illetőleg részeit vizsgálta felül, ezen túlmenően a támadott határozat fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülvizsgálta az elsőfokú bírósági eljárást, a Be. 607. § (1), továbbá 608. § (1) és 609. § (1) bekezdéseiben foglaltakkal összefüggésben a perrendi szabályok megtartását, továbbá a bűncselekmények minősítésére vonatkozó, illetőleg a szankció alkalmazásával kapcsolatos rendelkezéseket.

A másodfokú felülbírálat eredménye összességében azt igazolta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartása mellett folytatta le, ennek során a fentebb hivatkozott, hatályon kívül helyezést megalapozó eljárási hibát, illetőleg mulasztást nem vétett, okszerűen foglalt állást a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapíthatósága tárgyában, egyúttal az anyagi jogszabályoknak megfelelően minősítette a vádlott terhére rótt cselekményeket is. Az irányadó tényállás alapján ugyanis kétségtelenül megállapítható az a körülmény, miszerint a vádlott a nagy pengehosszúságú késsel történt támadása során a sértettel szemben komoly, végzetes sérülések okozására, és egyértelműen a támadott személy fizikai ellenállásának leküzdésére alkalmas eszközt használt (amely azonban önmagában különösen veszélyes eszköznek nem minősíthető az ítélezési gyakorlat alapján), az első ütemben a nála lévő eszközzel két alkalommal is legalább közepes erővel a nyak elvágásnak szándékával a sértett ezen testrésze irányába sújtott, utóbb pedig egy harmadik, ugyanilyen jellegű támadásba lendült, azonban a külső körülmények miatt végül a helyszín elhagyása mellett döntött.

A fenti magatartása tanúsítása során a nyaki terület irányított támadásával a vádlott akadálytalanul maga határozta meg az ellene végrehajtott cselekményre egyáltalán nem számító sértett elleni támadás jellegét, irányát és módját, azaz az összes körülményből következően nyilvánvalóan célzatosan cselekedett.

A nyak az emberi testnek olyan régiója, amelyen anatómiailag létfontosságú érékelemek helyezkednek el kis mélységben a bőr felszíne alatt, ezen a testtájékon a hétköznapi élettapasztalat szerint is bármilyen, akár kis erőbehatású metszett sérülés is okozhat életveszélyes vagy annál súlyosabb, akár halálos kimenetelű eredményt is.

A vádlott szabad belátása szerint véghez vitt támadás az erőbehatásának mértékére is figyelemmel egyértelműen alkalmas volt akár az élet elvételére is, az a személy pedig, aki a fenti körülményeknek megfelelően egy ölésre alkalmas eszközzel a fenti testtájékot az ismert erővel, kitartóan támadva az életfenntartás szempontjából kiemelkedő jelentőségű területen célzottan kíván vágott sebzést ejteni, értelemszerűen már nem képes irányítani vagy kellő ellenőrzés alatt tartani a történések és tette következményeinek alakulását, jelen esetben is csak az összes fennálló körülmény szerencsés alakulásának a sértett lélekjelenlétének, hatékony védekezésének köszönhetően maradt el a halálos eredmény.

A vádlott által ténylegesen okozott sérülések helye, jellege és az összes elkövetési körülmények is a vádlott aktuális élet elleni szándékát igazolják.

Mindezekon túlmenően megállapítható, hogy a másodfokú ügyészi álláspont helyes szempontrendszer alapján vizsgálta az élet elleni cselekmény adott esetben felmerülő minősített esete megállapíthatóságának feltételeit, ekörben azonban a másodfokú felülbírálat során az ítéltábla is kizárólag csak az elsőfokon megállapított és az irányadó jogszabályoknak megfelelően rögzült elsőbírói ítéleti tényállás alapján vonhatott le jogi jelentőségű következtetéseket.

[10] Az előre kiterveltség az elkövetőben végbemenő pszichikai folyamat, amelynél alapvető feltétel, hogy a tudatában lejátszódjék a cselekmény véghezvitele mellett és az ellen szóló motívumok harca, amely feltétlenül meghatározott idő elteltét kívánja meg. Amennyiben az akaratelhatározást nyomban követi a véghezvitel megkezdése, vagyis az elkövetés rögtönös szándékkal történik, ez a körülmény általában már önmagában is kizárja ennek a minősített esetnek az alkalmazását.

Az ölési szándék elkövető tudatában való felmerülésének, akaratlagossá válásának és teljes kifejlődésének a feltárásához a kronológiai ismérvek adnak támpontot, amelyekre a bűncselekménnyel összefüggő külső körülmények engednek következtetni. Kiemelkedő jelentősége van az előkészületi szakban kifejtett tevékenységnek, az elkövető passzív alanyhoz fűződő viszonyának, a bűncselekmény nyomai eltüntetésére irányuló céltudatos tevékenységének, az alibi biztosítását célzó magatartásnak, a bűncselekmény felderítését tévútra vezetni alkalmas, illetőleg a felderítést késleltető magatartásnak.

[11] Értelemszerűen az ölési cselekmény részleteinek átgondolásához is szükséges hosszabb vagy rövidebb idő tartamát ahhoz mérten indokolt vizsgálni, hogy a tettes az ölésnek milyen véghezviteli módját határozta el, az egységes ítélkezési gyakorlat szerint az emberölés előre kiterveltségét jellemző tervszerűség és céltudatosság megállapíthatósága körében a cselekmény előre átgondolása mint tudati magatartás nem köthető meghatározott időtartamhoz.

Jóllehet tehát a fennálló joggyakorlat szerint az emberölés előre kitervelt elkövetése megállapítható az esetben is, amennyiben az ölési cselekmény elhatározása és annak végrehajtása között viszonylag rövid idő telik el, és a terhelt az ölési cselekmény valamennyi részletét előzetesen nem tervezi meg, jelen ügyben az irányadó történeti tényállás rögzítésének módjából következően valójában nem állapítható meg, hogy az élet elleni cselekmény esti órákban történt elhatározási folyamata, a célképzet felmerülése, és a szándék

aznap 21 órát követő kivitelezése között ténylegesen eltelt annyi idő, amelyet az ítélkezési gyakorlat a mellette és ellene szóló motívumok harcának lefolytatásához feltétlenül megkíván.

Miután erre nézve a megállapított tényállásból aggálytalan következtetés nem vonható, a másodfokú bíróság összességében helytállónak tekintette a terhelti cselekmény elsőfokú bíróság általi jogi minősítését. Amennyiben tehát az irányadó tényállás konkrétan tartalmazná kronológiailag is az élet elleni cselekmény megvalósítására irányuló akaratelhatározás időszerűségét, s ehhez képest megállapíthatóak lennének az előre kitervelt megvalósítás feltételei, kizárólag ez esetben nyílna mód a fenti minősített eset megállapítására.

Fentiek mellett az is megállapítható, hogy a vádlott az ítéleti tényállás 2. pontjában rögzített cselekménye során közterületen, útonálló módon, kirívó agresszivitással több személlyel szembeni nyílt agressziót, erőszakos magatartást tanúsított, amely – az elsőfokú bíróság által a történeti tényállásban rögzítetten, valójában azonban az elsőfokú ítélet jogi indoklásába tartozóan – alkalmas volt arra, hogy a társadalmi elvárásokkal szembemenő, nyíltan közösségellenes magatartása okán másokban kifejezett riadalmat, illetőleg megbotránkozást keltsen.

[12] A büntetés kiszabása körében irányadó releváns körülmények felülvizsgálata során a másodfokon eljáró bíróság is vizsgálta és értékelte a törvényszék által feltárt bűnösségi és büntetéskiszabási tényezőket. Ezzel összefüggésben megállapítható, hogy a törvényszék a terhelt javára írandó enyhítő körülményeket teljeskörűen feltárta, s jóllehet a vádlott beszámítási képessége nem volt korlátozott, az adatok szerint az elmeműködésének bizonyos sajátosságai az elkövetést megkönnyíthettek, ezért e körülmény enyhítő tényezőként való értékelése nem kifogásolható. A másodfokú bíróság a súlyosító körülmények köréből a különösen veszélyes eszközre történő utalást mellőzte, a 21,5 cm pengehosszúságú konyhai kés önmagában a bírói gyakorlat szerint nem tekinthető **különösen** veszélyes eszköznek.

Összességében az ítélőtábla úgy ítélte meg, hogy az elsőfokon eljáró törvényszék a terhelttel szemben a fennálló enyhítő és súlyosító körülmények mellett méltányos büntetést szabott ki, az így alkalmazott joghátrányok megfelelnek a Be. 565. § (2) bekezdésében írt jogszabályi rendelkezésnek.

[13] Figyelemmel arra, hogy a fellebbezésekkel támadott elsőfokú határozat egyéb rendelkezései is törvényesek és megalapozottak, az ítélőtábla a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülés keretében eljárva a jogorvoslattal támadott elsőfokú határozatot a Be. 605. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta, miután az enyhítést célzó védelmi fellebbezéseket nem találta kellően megalapozottnak, s egyéb vonatkozásokban sem kellett az ítéletet megváltoztatni vagy hatályon kívül helyezni.

A másodfokú bíróság a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alapján a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendelte az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a másodfokú határozat kihirdetésének napjáig a terhelt által kényszerintézkedés hatálya alatt töltött időt, illetőleg a Be. 613. § (1) bekezdése alapján megállapította a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség összegét, és rendelkezett annak viselése tárgyában is.

Győr, 2025. október 20.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.

Dr. Németh Balázs s.k.

Dr. Papp Krisztina s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Záradék:

Ezzel a végzéssel a Tatabányai Törvényszék 2025. július 3. napján kihirdetett, 17.B.84/2025/16. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2025. október 20.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.

a tanács elnöke